

**СИЛАБУС
ПРОЄКТУВАННЯ**

**КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО
МИСТЕЦТВА ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ**

Кафедра	Декоративно-прикладне мистецтво	Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	3-й
Спеціальність 023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	нормативна
Вид мистецтва	Художні вироби зі шкіри	Семестри	5, 6

РОБОТА В МАТЕРІАЛІ

Викладач: Щербина Наталія Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри декоративного мистецтва КІПДМ ЛНАМ

E-mail: [natkakischnik@gmail.com](mailto:natkakischuk@gmail.com)

Заняття: п'ятниця, аудиторія № 50

Консультації: четвер, аудиторія № 50

Поза аудиторними заняттями e-mail - є основним засобом комунікації з викладачем виключно в робочі дні.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КІПДМ ЛНАМ. В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, а лекційні заняття на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються виготовлення та оздоблення виробів зі шкіри, можете використовувати інші засоби зв'язку, зокрема: Viber, Messenger, Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізіти і постреквізіти навчальної дисципліни):

Вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти після вивчення технології та матеріалознавства, основ композиції, проєктування і дозволяє формувати авторські методи моделювання та оздоблення шкіряних виробів під час опанування дисциплін: «Синтез технологій у текстилі та виробих зі шкіри», «Комп'ютерне проєктування», «Вузька поглиблена спеціалізація», «Дипломне проєктування».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

Обладнання: Швейна, брусочна, двоїльна машини, прес позолотний, прес для кріплення фурнітури.

Інструменти: Ніж шерфувальний, шило, молоток, стамески, пробійники різної конфігурації, брусок, циркуль, кутники, лінійки (дерев'яна, металева), лекала.

Матеріали: Шкіра, спилок, нитки Tutan, Poliart (№20, №40), клеї (Момент, 88, Bonikol MG, Bonikol Ter).

Фурнітура: замки-блискавки, цупферний замок, хольнітени, кнопки (карра, alfa), півкільця, пряжки, карабіни.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	9 (270 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	4
Практичні	182
Самостійна робота	84

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Робота в матеріалі – практична дисципліна, яка прививає, закріплює та розвиває художньо-ремісничі навички виготовлення художніх виробів зі шкіри ручними інструментами та за допомогою механічних засобів. Виконавська майстерність формується поетапно з освоєнням прийомів художньої обробки шкіри, з поступовим ускладненням конструктивних і технічних умов.

Мета дисципліни «Робота в матеріалі» повинна привити розуміння специфіки та відчуття матеріалу, дати знання технології та способів оздоблення.

Завдання

В процесі навчання на III курсі студенти оптимізують набуті художньо-технологічні навички для проведення експериментальних технологій виготовлення та декорування шкіргалантерейних виробів. Під час навчання студенти опановують процеси виворотнього і невиворотнього методу

виготовлення сумок та інших видів аксесуарів, виявляють відмінності та подібності жіночої і чоловічої шкіргалантареї, аналізують способи декорування традиційних виробів зі шкіри з метою їх збереження та проводять експерименти синтезу технологій для досягнення художнього образу. Окрім технічного оздоблення виробляють навички втілення в матеріалі виробів зі шкіри, які можуть бути впроваджені у виробництво.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- фахову термінологію;
- властивості матеріалів, способи їх використання;
- естетичні та функціональні можливості шкіри та допоміжних матеріалів;
- умови технологічного процесу шкіргалантерейного виробництва та ручного виготовлення ексклюзивних речей;
- правила техніки безпеки при використанні спеціального інструменту та обладнання.

вміти:

- вправно користуватися традиційними і новітніми матеріалами, інструментами та обладнанням;
- поетапно виконувати виготовлення та декорування виробів зі шкіри;
- вміло використовувати технологічні та естетичні властивості шкіри;
- раціонально використовувати матеріали, враховуючи форму, конструкцію та функцію виробу;
- якомога точно відтворювати в матеріалі проект та художній задум;
- створювати унікальні авторські зразки виробів зі шкіри.

Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення курсу студент повинен оволодіти такими компетентностями:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі декоративного мистецтва, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів декоративного мистецтва, й характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК)

СК-3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК-4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК-5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК-6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК-7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК-9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК-10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети 8 професійної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН-2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН-5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН-6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН-7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН-17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН-18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом «Робота в матеріалі» на 3 курсі вивчається протягом 5 і 6 семестрів.

І семестр

МОДУЛЬ 3. ОПТИМІЗАЦІЯ НАВИЧОК ВИКОНАВЧОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Змістовий модуль 1. Виконання практичного завдання майстерні ХВШ. Аксесуар зі шкіри для жінки.

Тема 1. Асортимент виробів зі шкіри для жінок. Аналіз зразків. Творчість сучасних майстрів художньої обробки шкіри.

Тема 2. Розміри і форми. Макетування. Виготовлення лекал. Підбір матеріалів. Розмітка і розкрій шкіри.

Тема 3. Оздоблення виробів зі шкіри плетенням. Об'ємні та площинні плетення. Апробації. Монтування виробу. Кріплення фурнітури обробка країв.

Практична робота: Виготовити жіночий аксесуар зі шкіри оздоблений плетенням (пояс, браслет, футляр).

Змістовий модуль 2. Виконання твору за авторським проєктом. Жіноча сумка.

Тема 1. Традиційні способи оздоблення верхнього одягу з овчини в Україні. (лекція). Аналіз обраного об'єкта. Апробації.

Тема 2. Метод виготовлення. Спосіб закривання. Макетний зразок. Шаблони і лекала. Підбір основних і допоміжних матеріалів, фурнітури. Розкрій шкіри.

Тема 3. Форма і декор. Синтез технік оздоблення (аплікація, плетення, гаптування, оздоблення металом). Виготовлення елементів декору згідно власного проєкту.

Тема 4. Формотворення корпусу сумки. Виготовлення внутрішніх і зовнішніх деталей. Метод з'єднання деталей. Кишені. Ручки. Кріплення фурнітури.

Тема 5. Монтування виробу. Обробка країв. Нанесення апертури.

Практична робота: Виконати авторський варіант жіночої сумки на основі вивчення традицій декорування кушнірських виробів.

ІІ семестр

МОДУЛЬ 4. ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДМ

Змістовий модуль 1. Виконання практичного завдання майстерні ХВШ. Аксесуар зі шкіри для чоловіка.

Тема 1. Конструктивні особливості виробів зі шкіри для чоловіків. Зони декорування. Аналіз зразків. Сучасні тенденції моди.

Тема 2. Розміри і форми. Макетування. Виготовлення лекал. Підбір матеріалів. Розмітка і розкрій шкіри.

Тема 3. Оздоблення виробів зі шкіри тисненням. Монтування деталей. Кріплення фурнітури обробка країв.

Практична робота: Виготовити аксесуар зі шкіри для чоловіка, оздоблений тисненням (пояс, гаманець, брелок, футляри).

Змістовий модуль 2. Виконання твору за авторським проєктом. Чоловіча сумка.

Тема 1. Способи оздоблення шкіряних доповнень до одягу на Гуцульщині. (лекція). Аналіз обраного об'єкта. Апробації.

Тема 2. Метод виготовлення. Спосіб закривання. Розміри виробу і деталей. Макетний зразок. Шаблони і лекала. Підбір основних і допоміжних матеріалів, фурнітури. Розкрій шкіри.

Тема 3. Форма і декор. Синтез технік оздоблення (рельєфне тиснення, плетення, оздоблення металом). Виготовлення елементів декору згідно власного ескізу.

Тема 4. Формотворення корпусу чоловічої сумки. Виготовлення внутрішніх і зовнішніх деталей. Метод з'єднання деталей. Кишені. Ручки. Кріплення фурнітури.

Тема 5. Монтування сумки. Обробка країв. Нанесення апретури.

Практична робота: Виготовити авторський варіант чоловічої сумки на основі вивчення традиційних способів декорування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бегняк В. І. Основи конструювання та проектування виробів зі шкіри. Навчальний посібник. - Хмельницький: ТУП, 2002. - 259 с.
2. Горинь Г. Й. Художня обробка шкіри. Поділля: Історико-етнографічне дослідження. К. : Доля, 1994. С. 430–434
3. Горинь Г. Й. Шкіряні промисли західних областей України (друга пол. XIX-поч. XX ст.). К. : Наук. думка, 1986. 93 с.
4. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. К.: Майстер книг, 2016. 255 с.
5. Карпинець І. Кептарі Українських Карпат. Львів :Панорама, 2003. 56 с.
6. Кіщук Н. Технологічні особливості декорування художніх виробів зі шкіри на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.*20011. Спецвипуск VIII. С. 122–128.
7. Кіщук Н. Кушнірські вироби на Покутті і Західному Поділлі: конструктивно-технологічний аспект. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв.* 2012. №1. С. 32–35.
8. 65. Кіщук Н. М. Історичні аспекти становлення шкіряних промислів на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* 2017. Випуск 33. С. 53—65.
9. Кіщук Н. Кушнірство на Покутті: історичні аспекти становлення та шляхи відродження промислу. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* 2018. Випуск 36. С. 113—128.
- 10.Книш Б. В. Художні вироби зі шкіри на Гуцульщині XIX-XX ст. (витоки, типологія, художні особливості, збереження традиції) : дис. ... канд. мист. : 17.00.06. Львів, 2006.182 с.
- 11.Косміна О. Традиційне вбрання українців. К. : Балт-Друк, 2010. Т. 2 .160 с.
- 12.Кульчицька О. Л. Народний одяг Західних областей УРСР: альбом. К.1959. 16 с.
- 13.Матейко К. Український народний одяг. К. : Наукова думка, 1977. 224 с.

14. Пилип Р. І. Художня вишивка українців Закарпаття ХІХ — першої половини ХХ ст. (типологія за призначенням, художніми та локальними особливостями). Ужгород, 2012. 468 с.
15. Сапеляк О. Обробка шкіри та вироби з неї на Покутті. Народознавчі зошити. 2017. № 2 (134). С. 327–340.
16. Українське народне вишивання: навч. посібник. Київ: Науковий світ, 2006. 284 с.
17. <https://burdastyle.ua>
18. Dennis Braatz and Gulia Werner For the Love of Bags. Teneues, 2017. 220 p.
19. HandSewingleather by Al Stohlman . Texas: Tandy Leather Co., 1977.
20. The Art of Making Leather Cases by Al Stohlman. Texas: Tandy Leather Co., 1979
21. Kishchuk Natalia. The Typological Range of Artistic Leather Goods in Pokuttya and Western Podillya of the Late 19th and Early 20th centuries. The European Journal of Humanities and Social Sciences, Premier Publishing s.r.o. Vienna. 1. 2019. p.17-22 p.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Практичні заняття здійснюються аудиторно на відповідному обладнанні у механічних майстернях з консультаціями майстрів виробничого навчання та викладача. Самостійна робота студентів зорієнтована на підготовку до практичних занять у вигляді макетування, апробацій способів декорування та виконання лекал виробів зі шкіри згідно власних ескізів.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль за виконанням всіх етапів виготовлення шкіряних виробів згідно з графіком виконання завдання. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у кінці семестру і здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх етапів завдання.

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем).

Критерії оцінювання навчальних елементів	Поточні (за змістовий модуль)	Підсумкові
Концептуальний ескіз	3	
Макет, лекала	8	
Композиційно-технологічні особливості декору	12	12
Конструктивне рішення,	7	12

новаторство		
Формотворення в матеріалі	10	16
Сума балів	30	40
Додаткові бали		
Відвідування занять		3
Творча поза навчальна діяльність		4

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже $2 \times 30 + 40 = 100$.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий екзамен- перегляд	Кількість балів
1	Модуль 3			
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
	30	30	40	100
2	Модуль 4			
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
	30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	---	---

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Робота в матеріалі» відбувається у формі живого спілкування між викладачами і студентами, практичних вправ в майстернях та самосійної роботи. Студенти зобов'язані дотримуватись правил техніки безпеки, вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В аудиторії не допускається вживання їжі та розпивання напоїв. Позитивно впливає на оцінювання активна поза навчальна творча діяльність студента.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущенні теми студент повинен опрацювати і виконати вправи самостійно. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то навіть за наявності всіх складових проекту студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КПЦДМ ЛНАМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент не отримує балів за завдання.